

Tentamen i MSG110 Sannolighetsteori, 7.5 högskolepoäng, Göteborgs universitet.

Tid: Måndagen den 15 Augusti 2016, kl. 8.30-12.30.

Examinator och Jour: Olle Nerman, rum L 3056, MV, Chalmers. Telefon 7723565

Hjälpmedel: Miniräknare, egen formelsamling (4 A4-sidor på 2 blad) och till skrivningen medföljande tabeller.

Betygsgränser: För betyget G fordras 12 poäng, för betyget VG 20 poäng.

1. För en viss exponentialfördelad stokastisk variabel X är sannolikheten att få ett utfall i intervallet $[0,3]$ lika med **0.9**. Bestäm kumulerade fördelningsfunktionen i punkten **2**, väntevärdet och variansen för X . **(3p)**
2. Relativa frekvensen av kunder som, när de handlar i en viss livsmedelsaffär, köper minst en påse chips är **19%**. Andelen bland de kunder som köper minst en påse chips som dessutom köper minst en läskedryck är **55%**. Relativa frekvensen av de kunder som köper minst en läskedryck bland samtliga kunder är **15%**. Vad är den betingade sannolikheten för att en slumpvald kund som köper minst en läsk inte köper någon påse med chips? **(3p)**
3. På en cirkelskiva med radien=**5** och centrum i origo i ett ortogonalt koordinatsystem i ett euklidiskt plan väljs en stokastisk punkt (X,Y) med likformig fördelning.
 - a. Vad blir den tvådimensionella frekvensfunktionen för (X,Y) ? **(1p)**
 - b. Visa att X och Y är okorrelerade stokastiska variabler. **(2p)**
 - c. Visa att X och Y inte är oberoende stokastiska variabler. **(2p)**
4. Tre oberoende händelser A , B och C i ett visst försök har sannolikheterna **0.6**, **0.2**, respektive **0.5**. Låt X vara antalet av dessa tre som inträffar i försöket. Vad är väntevärdet och variansen för X ? **(3p)**
5. I ett normalfördelningsstickprov med **11** observationer har någon beräknat stickprovsmedelvärdet och stickprovsvariansen till **11.45** och **0.81**.
 - a. Du ombeds att förvandla informationen till ett symmetriskt konfidensintervall för det bakomliggande väntevärdet μ för de enskilda observationerna med konfidensgraden **99%**. Vad blir resultatet? **(2p)**
 - b. Du ombeds istället att pröva nollhypotesen H_0 : väntevärdet $\mu = 11.00$ med signifikansnivån **5%** mot den alternativa hypotesen H_1 : väntevärdet $\mu > 11.00$. Vad blir då din slutsats? **(2p)**
6. I en Poissonprocess med okänd intensitet c pulser/tidsenhet observeras antalet pulser (händelsetidpunkter) X i ett tidsintervall av längden **25**. Då är $\hat{c} = X/25$ både maximum likelihoodskattning och en momentskattning av intensitetsparametern c .
 - a. Är \hat{c} väntevärdesriktig (=unbiased)? Motivera svaret! **(1p)**
 - b. Vilket standardfel (=standardfel=medelfel) har \hat{c} ? **(1p)**
 - c. Ange en lämplig observerad skattning av $p(c)$ definierad som "sannolikheten att du i ett visst tidsintervall, som är disjunkt från det observerade intervallet och har längden **2** tidsenheter, observerar exakt en puls" baserad på att du observerat att $x=10$. **(2p)**

VÄND!

7. a. Bestäm genom faltning sannolikhetstätheten för summan $\mathbf{X+Y}$ av två oberoende stokastiska variabler \mathbf{X} och \mathbf{Y} när dessa båda variabler är likformigt fördelade på intervallet $\mathbf{[0,1]}$. **(2p)**
- b. Använd samma förutsättningar som i a-uppgiften och resultatet i a-uppgiften för att bestämma kumulerade fördelningsfunktionen för summan $\mathbf{X+Y}$. **(2p)**
- c. Beräkna med hjälp av b-uppgiften sannolikheten $\mathbf{P(X+Y>0.6)}$. **(1p)**
8. En man deltar med en enda lott i varje dragning **1000** dragningar i sträck i ett visst "amerikanskt" lotteri. Lotteriet har totalt **100** lotter per gång. I varje dragning finns en enda vinstlott med ett värde på **900** kronor. Varje lott kostar **10** kronor.
- a. Beräkna approximativt sannolikheten att mannen har gått med en sammanlagd nettovinst (står på plus) efter den tusende dragningen. Motivera approximationen **(3p)**

Lycka Till!